Paulus vinctus. Hic incipit epiſtola ¶ Capitulū .j.
b ad Philemonē: q̄ diuidit in tres partes. ſ. in ſalu-
tationē ⁊ proſecutionē: ibi. Gratias ago: ⁊ cōcluſio-
nē: ibi. Cōfidēs. In pma pte ponūt pſone ſalutātes cū dr̄
a ¶ Paulus vinctus ieſu xp̄i. i. incarceratus p fide iheſu

3 ¶ Propt charitatē. int me ⁊ te mutuā.
a ¶ Magis obſecro cū ſis talis. vita ⁊ etate.
b ¶ Vt paulꝰ ſenex. pp qd̄ magis volo vti deprecatione q̄ꝫ
imperio. vn̄ ⁊ ſcribēs Tymotheo dicit pma epl̄a. iiij. c. Se-
niorē ne increpaueris ſꝫ obſecra vt patrem.

xp̄i. Hic nō nomiat
ſe aplm̄: qd̄ ē nomē
dignitatis: ſꝫ vinctū
p ieſu xp̄o. qd̄ ē ex-
preſſiuū pietatis: eo
q̄ intēdebat mone-
re philemonē ad pi-
etatē erga oneſimū
p q̄ ſcripſit hāc epi-
ſtolā philemoni: vt
patebit pſequēdo.
b ¶ Et timotheꝰ fra-
ter. hūc adiūgit i ſa-
lutatiōe q̄m erat di-
lectꝰ philemoni. vt
ſic petitio ſit magis
exaudibilis: nō ſolū
p reuerētia pauli. ſꝫ
etiā p amore tymo-
thei. ſcd̄o ponunt p
ſone ſalutate cū di-
citur.
c ¶ Philomeni di-
lecto adiutori nr̄o. i
ope pdicationis.
d ¶ Et appie ſorori
chariſſime. Hec vt
dicit gloſa. erat vxor
philomenis: id̄ po-
nit eā in ſalutatione
vt inclinet philemo
nē ad petitiōis exau
ditōez. e ¶ Et arch
ippo cōmilitoni no
ſtro. in militia xp̄i reſiſtēdo viriliter aduerſarijs fidei. ⁊ iſta
nōiat eadē rōne q̄ ⁊ appia. f ¶ Et eccl̄ie. i. cōgregationi
fideliū. g ¶ Que i domo tua ē. nā cū eo plures hitabāt fi-
deles. tercio ponūt optata bona cū dr̄. h ¶ Gr̄a vob̄ ⁊c̄.
exponat ſicut i pncipio epl̄e pcedētis. i ¶ Gr̄as ago. hic
cōtr ponit hꝰ epl̄e pſecutio. Et diuidit in duas ptes: q̄a p̄
paulꝰ captat philemōis beniuolētiā. ſcd̄o format ſuā peti
tionē: ibi. pp qd̄. Circa pmū dic̄. Grās ago dō meo ſemp
actu vel habitu. Vel ſp. i. oibꝰ tpibꝰ ad h̄ decentibꝰ.
k ¶ Memoriā tui faciēs grās agēdo bonis tuis pteritis
⁊ depcādo de futuris. l ¶ Audiēs cha. tu. ⁊ fidē. i. cōmē
dationē tue charitatis ⁊ fidei a referētibꝰ mihi. m ¶ Quā
habes in dn̄o ieſu. cui ſeruis fideliter. n ¶ Et in oēs ſan-
ctos. qbꝰ tua bōa cōitas miſericordit. o ¶ Vt cōmunica
tio ⁊c̄. h̄ refert ad id qd̄ ſ. dr̄ Memoriā tui faci. i orōibus
meis. i. orādo. o ¶ Vt cōicatio fidei tue. in effectu q̄ ſer-
uis xp̄o fidelit ⁊ ſanctis eiꝰ miſtras miſericordit. p ¶ Eui
dens fiat. p receptionē pmij. q ¶ In agnitōne ois boni
opis. i. in clara viſiōe dei: in q̄ ē oē bonū. r ¶ In xp̄o ie-
ſu. i. p xp̄m ieſū tāq̄ꝫ p mediatorē nr̄m. vel dr̄ in xp̄o ieſu.
q̄r beati reficiūt interiꝰ in aſpectu ſue deitatis ⁊ exterius i
aſpectu eiꝰ hūanitatis. s ¶ Gaudiū eñ magnū habui
⁊c̄. q̄r bonū diſcipuli redundat in bonū mgr̄i. t ¶ Quia
viſcera ſanctoꝝ requeuerūt p te frat. cōſolatꝰ eñ fuerat eos
vbo ⁊ ēt neceſſaria miſtrādo. hāc āt cōmēdationē ⁊ cōſimi
les nō faciebat apl̄s ad adulandū: ſꝫ vt pvocaret ad maiꝰ
bonū: q̄r vtus laudata creſcit. v ¶ Propter qd̄. Hic cō-
ſequēter apl̄s format petitionē. ⁊ ſcd̄o remouet excuſati-
onē: ibi. Forſitā eñ. Circa pmū dicit. v ¶ Propt qd̄. i.
pp charitatē de ſe auditā. x ¶ Multā fiduciā hn̄s i xp̄o
ieſu. i. p amore xp̄i ieſu. y ¶ Impe. ti. qd̄ ad rē ptinet. i.
qd̄ ē decēs ⁊ rōnabile.

¶ Incipit epiſtola Pauli
ad philomenē. ¶ Cap. j.
a Paulus vinctus
b xp̄i ieſu ⁊ Timo
c theus frater phi
lemoni dilecto
adiutori nr̄o et
e appie ſorori chariſſime: et
archippo cōmilitoni nr̄o:
f g ⁊ eccl̄ie que in domo tua ē
h gr̄a vob̄ ⁊ pax a deo patre
noſtro ⁊ domio ieſu criſto
i Grās ago deo meo ſemp
k memoriā tui faciēs in orōi
l bus meis audiēs charita-
m tē tuā ⁊ fidē: quā hēs i do-
n mino ieſu: ⁊ in oēs ſāctos
o vt cōmunicatio fidei tue:
p q euidēs fiat in agnitōe ois
r operis boni in criſto ieſu.
s Gaudiū. n. magnū habui
⁊ cōſolationē in charitate
t tua: q̄r viſcera ſctōꝝ requi-
v euerūt p te frater ppt qd̄ h̄
x multā fiduciā habēs i xp̄o
y ieſu imperandi tibi qd̄ ad
3 rē ptinet ppter charitatem
a magis obſecro cū ſis talis
b c vt paulꝰ ſenex: nūc autem
d ⁊ vinctus ieſu criſti. Obſe
e cro te p meo filio quē ge-
f g nui in vinculo oneſimo: q̄
h tibi aliqn̄ inutilis fuit: nūc
i autem ⁊ mihi ⁊ tibi vtilis:
k l quē remiſi tibi. Tu āt illū
m vt mea viſcera ſuſcipe: q̄
ego voluerā mecū detine-
n re: vt p te mihi miniſtraret
o p in vincul evangelij. Sine
q cōſilio āt tuo nihil volui fa
r cere: vt ne velut ex neceſſi
tate bonū tuū eſſet ſꝫ volū-
s tariū. Forſitā eñ id̄ diſceſ
t ſit ad horā a te vt ineternū
v illū reciperes: iam nō vt ſer-
uū: ſꝫ p ſeruo chariſſimum
x y frēm: maxie mihi. Quāto
3 a magis tibi ⁊ in carne et in
b dn̄o. Si ergo habes me ſo
c d ciū: ſuſcipe illū ſic me. Si

c ¶ Nūc autem vin-
ctus ieſu chriſti. q̄ſi
diceret mea ſenectꝰ
⁊ incarceratio mo-
nere te debēt ad acq̄
eſcendū mee depca-
tioni q̄ ſbdit cū dr̄.
d ¶ Obſecro te pro
meo filio. ſpirituali.
e ¶ Quē genui in fi
de. f ¶ In viculis:
exn̄s: pp qd̄ teneriꝰ
ipm̄ diligo.
g ¶ Qui tibi aliquā
do inutilis fuit. tua
tollēdo qn̄ erat infi-
delis. h ¶ Nūc au
tē. regeneratꝰ in xp̄o
i ¶ Et mihi ⁊ tibi vti
lis. ſuiēdo fideliter
⁊ mihi et tibi.
k ¶ Quē remiſi tibi
melioratū. l ¶ Tu
aūt il lū vt mea viſ-
cera ſuſcipe. i. vt fili
um meū chariſſimū
ac ſi fuiſſet genitꝰ ex
meis viſceribus.
m ¶ Quē ego volu
erā mecū detinere
vt p te. q̄ filius meꝰ
es iā diu.
n ¶ Mihi miniſtra-
ret cum ſit ſeruus
tuus. ⁊ ſic mihi miniſtrares per ipſum.
o ¶ In vinculis euangelij. i. quibus ſum alligatus p p̄
dicatione euangelij.
p ¶ Sine autem conſilio tuo id eſt ſine aſſenſu tuo.
q ¶ Nihil volui facere. de eius retentione.
r ¶ Vt ne velut ⁊c̄. i. ne bonum miniſterium quod fieret
mihi per eum quod ſm veritatem debet dici tuum: eo q̄
eſt ſeruus tuus videretur magis coactū q̄ꝫ voluntarium
ex parte tua. s ¶ Forſitan. Hic conſequenter remouet
duplicem excuſationem quam poſſet iſte philemon face
re: prima eſt quia oneſimus ab eo receſſerat ipo neſcien-
te: ppter quod non debebat ab eo iterum recipi gratioſe.
hoc autem excludit apoſtolus p hoc q̄ ille receſſus cedit
ad bonum Philemonis dicens. s ¶ Forſitan aūt diſ.
ad horam a te. i. modico tempore quod quaſi nihil repu
tandum eſt. ij. phiſicorum.
t ¶ Vt ineternum illum reciperes. id eſt non ſolum in p̄-
ſenti ad tuum ſeruitium paratum: ſed etiam in futuro te-
cum ad celi gloriam ordinatum. ideo ſbditur.
v ¶ Iam non vt ſeruum: ſed pro ſeruo chariſ. fratrem. re-
ligionem chriſtianam. x ¶ Maxime mihi. id eſt chariſſi
mum eo q̄ in fide genui eum: vt predictum eſt.
y ¶ Quanto autem magis tibi. ſupple debet eſſe charus
magis q̄ꝫ ante receſſum ipſius. 3 ¶ Et in carne. quia ſer
uus tuus eſt ad ſeruiendum tibi corporaliter. a ¶ Et in
domino. quia factus eſt fidelis ad regnandum tecū eter
naliter: ideo concludit. b ¶ Si ergo habes me ſocium
tibi veriſſima charitate cōiunctum. ⁊ accipitur ſi pro q̄r.
c ¶ Suſcipe illum ſicut me. id eſt dulciter ⁊ benigne.
d ¶ Si autem. Hic mouetur ſecunda excuſatio: q̄r poſſꝫ
philemon dicere q̄ oneſimus recedendo intulit ſibi dā-
num in perſonis vel in ſuis rebus: hoc remouet per hoc

ꝙ obligat ſe ad ſatiſfaciendum dicens.
d Si autem aliquid nocuit tibi.in perſona tua aut i fa-
milia. e Aut debet.ex obligatione aliqua.
f Mihi imputa.tanꝗ debitori. g Ego paulꝰ ſcripſi
manu mea.hoc dicit ad maiorē certitudinem.

h Ego reddam id
eſt ſatiſfaciam ipſi
domino.qui eſt ſu-
perior omnium.idō
ſubditur.
i Ut non dicam
tibi.cuius ſubditur
racio cum dicitur.
k Quod et te ⁊c.
id eſt quia etiam te
ipſum mihi debes.
eo ꝙ es creatura
mea in fide catholi-
ca ⁊ inſtructiōe euā
gelica. quaſi dice-
ret minus exigo a
reꝗ mihi debebas
l Ita frat ego fru-
ar te in domino id
eſt gaudebo de te i
deo ſi feceris ꝗ pe-
to. m Refice vi
ſce.mea complen-
do deſiderium me
um i hoc quod po-
ſtulo.
n In domino id ē
propter dominum
principaliter ⁊ pro-
pter me ſecūdario.
o Confidens.hec
eſt vltima pars vel
epiſtole concluſio.
in qua primo dicit
ſe ſcripſiſſe phile-
moni confidens de
promptitudine ſue
obedientie dicens.
Confidens ⁊c.et pꝫ
ſecundo mandat ſi
bi hoſpitium para-
ri ex amicicia ſpeci
ali dicens. Simul
autem.tercio ſalu-
tat eum ex parte ſo
ciorum ſuorum di-
cens.Salutat te e-
paphras ⁊c. Et vlti
mo bn̄ dicit ei ⁊ alijſ
ſimul dicens.
p Gratia domini
noſtri ieſu chryſti ꝗ
eſt arra vite beate.
q Cum ſpiritu ve-
ſtro.ſupple ſit perſe
ueranter Amen.

Explicit poſtilla
fratris Nicolai de
lyra ſuper epiſtolaꝫ
pauli ad Philemo
nem.

autem aliquid nocuit tibi
e f aut debet hoc mihi impu-
g ta.Ego paulꝰ ſcripſi mea
h i manu.Ego reddā vt non
k dicam tibi: ꝙ et teipſum
l mihi debes. Ita frat ego
m n te fruar in domino: refice
o viſcera mea in xp̄o: Confi
dens in obediētia tua ſcri
pſi tibi:ſcies quoniaꝫ ⁊ ſu
per id quod dico facies.ſi
mul ⁊ para mihi hoſpitiū:
nam ſpero per orationes
veſtras donari me vobis
Salutat te epaphras con
captiuus meus in chriſto
Ieſu marcus ariſtarchus
demas ⁊ lucas adiutores
p mei gratia domini noſtri
q Ieſu chriſti cuꝫ ſpiritu ve
ſtro Amen.

Explicit epiſtola Pau-
li ad philemonem.

Incipit argumentum in
epiſtolam ad hebreos.

In primis dicendū
eſt cur apl's paulꝰ i
hac epiſtola ſcribē-
da non ſeruauerit morem
ſuum vt vel vocabulū no-
minis ſui vel ordis deſcri
beret dignitatē.hec cauſa
eſt: ꝙ ad eos ſcribens qui
ex circūciſione crediderāt
quaſi gentiū apoſtolus et
non hebreoꝝ:ſciens quo-
ꝗ eoꝝ ſuperbiā:ſuāꝗ hu-
militatē ipe demōſtrans:
meritum officij ſui noluit
anteferre. Nam ſimili mō
etiā Iohes apoſtolus ꝓ-
pter humilitatem in ep'la
ſua nomen ſuū eadē ratōe
non pretulit.hāc ergo epi
ſtolā fertur apl's ad hebre
os conſcriptam hebraica
lingua miſiſſe.cuiꝰ ſenſum
⁊ ordinem retinens lucas
euangeliſta poſt exceſſum
apl'i pauli greco ſermone
compoſuit.

Explicit argumentum.

Poſtilla fratris Nicolai de lyra ſuper epiſtolas pauli
ad Hebreos:incipit feliciter. ⁊ primo ꝓhemium.

c Cum venerit qd̄ ꝑfectū eſt euacuabitur qd̄ ex
parte eſt.j.ad Coꝝ.xiij. In ꝓmitiua eccl'ia illi ꝗ
de iudaiſmo ꝯuertebant ad fidē xp̄i zelabāt ni-
mis ⁊ idiſcrete ꝓ lege moyſi.mouebāt ꝙ ſcribit
i libro Actu.apl'oꝝ. In ꝗ ꝗdē libro texit hyſtoria naſcētis
eccleſie.vt dicit hye.in ep'la ad paulinū.ibi em̄.xxj.ca.itro
ducuntur vba bti Iacobi loq̄ntis ad paulū apl'm de zelo
ꝯuerſoꝝ ad fidem xp̄i ꝓ lege moyſi ſic dicētis: Vides fra
ter ꝗt millia ſunt in iudeis ꝗ crediderūt xp̄o ⁊ oēs ſunt emu
latores legis ⁊c.⁊ intantū ꝓ lege moyſi zelabant ꝙ dice-
bant neceſſarium ad ſalutē ipam obſeruari.vt habet actu
um.xv.quidam deſcēdētes de iudea.ſ.in antiochiam vbi
erat eccleſia fidelium inchoata:dicebant fratres quia niſi
circūcidamini ſm̄ morē moyſi non poteſtis ſalui fieri. in
de orta fuit hereſis nazareoꝝ dicentiū. obſeruantiaꝫ om-
niū legaliū eē neceſſariā ad ſalutē.vt dicit Aug.de hereſi-
bus. Paulꝰ igit a deo doctꝰ nō ſolū in terris ꝑ inſpiratōꝫ
ſic ceti apl'i.ſꝫ et in celis ꝑ aptā viſionē raptu.ſic ſcri. aug.
ad paulinū de vidēdo deū.vidēs h̄ eē ꝯ ꝟitatem euāgelij
ſcripſit hāc ep'lam hebreis ad xp̄i fidē ꝯuerſis.in ea mani
feſte oñdēs ipfctōꝫ legis reſpectu euāgelij.⁊ ꝑ ꝯñs eiꝰ ceſ-
ſationē in tpe ꝑfctōis qd̄ ē tp̄s xp̄i.⁊ ex h̄ pꝫ ꝙ iſta ep'la in-
ter ep'las pauli ꝓma ē i ordie doctrine lꝫ ſit vltima ſcribē-
do tpe.qd̄ ex duobꝰ. Prio ex mō ſcribēdi.q2 hanc ep'lam
ſcripſit apoſtolus hebraice vt magis videbitur infra.ſcri-
ptura auteꝫ hebrayca antiquior eſt inter omnes ſm̄ ꝙ di-
cit Iſidorꝰ.j.Ethymo.vnde ⁊ alie littere deriuātur ab he
braicꝭ.⁊ ꝗtū ad ſonū ⁊ ꝗtū ad noiatōꝫ.qd̄ pꝫ de lr̄is grecꝭ
prima em̄ littera hebreica dicitur aleph:ſecunda beth.pri
ma in greco dicitur alpha.ſecunda betha ⁊ ſic de alijs ſal
tem in pluribus.vnde patet ꝙ littere grece ſunt deriuate
ab hebraicis.⁊ nō ē dubium ꝙ latine deriuate ſunt a gre-
cis.ſicut idioma latinum ab idiomate greco ⁊ ſic ptꝫ pro-
poſitum.ſecundo hoc patet ex ſententia.q2 in hac ep'la ve
ritas legis euangelice ⁊ eius ꝑfectio oſtenditur.in alijs āt
epiſtolis paulus apoſtolus ab obſeruantiam euāgelij fi-
deles hortatur.prius eſt autem legis veritatem agnoſce-
re ꝗ ipſam veritatem obſeruare patet igitur ꝙ hec epiſto-
la prior eſt ordine doctrine. In verbo igitur preaſſumpto
tria deſignantur ad euidentiam huius epiſtole. primum
eſt imperfectio legis moſayce.ſecundum eſt perfectio le-
gis euangelice.tercium eſt ordo vtriuſꝗ. primum tangit
cum dicitur quod ex parte eſt.ſecundum cum dicitur qd̄
perfectum eſt.tercium dicitur venerit ⁊ euacuabitur.quia
adueniente euangelio lex euacuabitur vt magis videbi-
tur in ſequentibus. Primo igitur in verbo preaſſumpto
tangitur imperfectio moſayce legis cum dicitur. Quod
ex parte eſt.pars enim habet rationem imperfecti.ſicut ꝑ
oppoſitū totū hꝫ rōneꝫ ꝑfecti ſm̄ ꝙ dr̄.iij.phiſi. Totū ⁊ ꝑ
fectū idē ſūt ⁊ idō ipfectio legis moſayce bn̄ deſignat cū dr̄
Ex parte. Ad cuius euidentiam notandum ꝙ in lege di-
uina occurrunt tria conſideranda.primum eſt fides vni
us dei quod eſt quid preuium ad ſuſceptionem legis di-
uine q2 per fidem populus adunatur cui lex datur.q2 lex
non datur niſi populo aliquo modo adunato.ſecunduꝫ
eſt ipa lex vel corpus legis.quod conſiſtit in ipius man-
datis vel monitis.terciū eſt finis eiꝰ.finis autem legis di
uine ē btitudo eterna.ſicut finis legis politice ⁊ huma-
ne eſt felicitas politica. In iſtis tribus lex moſayca inue-
nitur impfecta.quod patet de primo.vicꝫ d̄ fide.quia licꝫ
in illa lege fuerit noticia aliqualis vnius dei.⁊ etiam chri
ſti in quodam generali.tamen nō fuit ibi noticia explici
ta trinitatis perſonaꝝ in vnitate eſſentie.nec ꝑ ꝯñs incar-
natōnis.cuius rō eſt.quia ſicut cognitio naturalis proce-
dit de impfecto ad ꝑfectū.vt dr̄.j. phiſicoꝝ. Unde pueri
vocant primo omnes viros prēs ⁊ omnes feminas ma-
tres poſtea diſtinguunt vnumquodꝗ.ita ſimiliter ſuper-
naturalis cognitio minor fuit in veteri lege ꝗ in noua in
ꝗ ꝑ xp̄m veritas lucide eſt reuelata: ꝑꝑ qd̄ dicit ſaluator